

1. Januar 1924.

Nr. 1.

39. Jahrgang.

Societas entomologica.

Gegründet 1886 von Fritz Rühl, fortgeführt von seinen Erben unter Mitwirkung bedeutender Entomologen aller Länder.

Toute la correspondance scientifique et les contributions originales sont à envoyer aux Héritiers de Mr. Fritz Rühl à Zurich VII. Pour toutes les autres communications, payements etc. s'adresser à l'éditeur Alfred Kernen, Stuttgart, Poststr. 7.

Alle wissenschaftlichen Mitteilungen und Originalbeiträge sind an Herrn Fritz Rühl's Erben in Zürich VII zu richten, geschäftliche Mitteilungen, Zahlungen etc. dagegen direkt an Alfred Kernen, Verlag, Stuttgart, Poststr. 7.

Any scientific correspondence and original contributions to be addressed to Mr. Fritz Rühl's Heirs in Zürich VII. All other communications, payments etc. to be sent to the publisher Alfred Kernen, Stuttgart, Poststr. 7.

Die Societas entomologica erscheint monatlich gemeinsam mit dem Anzeigenblatt Insektenbörse. Bezugspreis laut Ankündigung in demselben. Mitarbeiter erhalten 25 Separata ihrer Beiträge unberechnet.

Neue Apotomopterus-Arten.

Von Prof. Dr. G. Hauser, Erlangen.

Apotomopterus Stoetznerianus sp. n.

Major, elongatus, totus niger, coleopteris ellipticis, elytris ante apicem in ♀ profunde sinuatim excisis, limitibus primariis catenatim interruptis, secundariis costas his aequilatas integras formantibus, limitibus tertiaris dilutis vel fere obsoletis, pedibus longis.

C a p u t sulcis frontalibus sat brevibus neque profundis, longitudinaliter et inaequaliter plicatis, clypeo transversim, fronte fere arcuatim fortiter rugoso, hac rugositate retrorsum perspicue arcuatim determinata, vertice subtilissime ruguloso. Palpis omnibus ut in *ecoptoptero*, mento dente crasso, loquulis lateralibus paulo breviore, gula modice constricta, lineis gularibus non profundis, retrorsum valde divergentibus. A n t e n n a s sat gracilis, secundam elytrorum partem tertiam non attingentibus. P r o t h o r a x rotundato-dilatatus, longitudine sua 1,2 latior, marginibus lateralibus sat fortiter nigro-callosis, levissime explanatis, antrorsum arcuatim angustatis, retrorsum levissime sinuatis, angulis anticis capiti applicatis, declivibus, angulis posticis obtusis, vix retrorsum porrectis, impressione ante hos haud profunda sed perspicue indicata, poris setigeris in media et postice manifestis, margine antico leviter sinuato, vix calloso, margine postico recto, disco sat fortiter transversim ruguloso, linea media antice haud expressa, in medio incipiente dein integra, sat profunda, marginem posticum profunde incidente, impressione triangulari pone marginem anticum vix perspicua. C o l e o p t e r a valde elongata (29 14), scapulis vix indicatis, limbo sat lato, horizontaliter explanato, crenulato, ante apicem profunde sinuatim exciso (paulo minus quam in *grossefovato*), elytris singulariter acuminatis, limitibus primariis fossulis nitidioribus catenatim sed valde irregulariter interruptis, partim tubercula sat parva, partim costulas breves formantibus, limitibus secundariis costiformibus, integris, latitudine limitum primiorum, apicem non attingentibus, limitibus tertiaris evanescensibus, solum lineas tenues et subtilissime granulatus efficientibus, limite secundario externo etiam granulato. S u b t u s totus niger, prothoracis episternis

non perspicue longitudinaliter strigosis, strigis ventralibus fortibus, poris abdominalibus regularibus. P e d e s longi, sat fortes, femoribus posticis medium segmenti ultimi attingentibus, tibiis femoribus longioribus, tarsis tibiis multo brevioribus.

♀. Longitudo 43 mm, latitudo 14 mm.

Patria: Chiae provincia Szetschuan.

Specimina examinata: 1 ♀, i. e. musei Dresdensis.

Apotomopterus Hector sp. n.

Major, elongatus, niger, prothorace purpureocupreo, coleopteris nigris, marginibus retrorsum late explanatis, elytris ante apicem in ♀ profunde sinuatim excisis, limitibus primariis catenatim interruptis, tubercula permagna formantibus, limitibus secundariis undulosis, integris, limitibus tertiaris non evolutis.

C a p u t nigrum, parum nitidum, sulcis frontalibus profundis, oculos attingentibus, marginibus leviter callosis, secundum eos sulcatim impressum, oculis modice prominentibus, labro non profunde sinuato, impressione triangulare partem anteriorem clypei occupante, hoc antice glabro, retrorsum parum aciculato, fronte et vertice parum cupreomicantibus, fronte irregulariter, vertice transversim punctulato-ruguloso; palpis labialibus 2—3 setis institutis; mento dente medio triangulari, lobulis lateralibus paulo breviore. P r o t h o r a x purpureocupreus, subnitidus, rotundato-dilatatus, longitudine sua 1,4 latior, summam latitudinem in medio attingens, marginibus vix explanatis, sat fortiter nigro-callosis, antice arcuatim angustatis, postice leviter sinuatis, foveolis setiferis manifestis, angulis anticis capiti fere applicatis, sat obtusis, vix declivibus, angulis posticis modice retrorsum prominulis, rotundato-acuminatis, declivibus, foveolis ante hos sat profundis, impressione transversa inter se conjunctis, margine antico leviter sinuato, levissime nigro-callosa, impressione triangulari pone marginem anticum valde expressa, linea media sat profunda, solum usque ad impressionem transversam posticam pertinente. S c u t e l l u m triangulare, breve sed latum, striis longitudinalibus et impressione media perprofunda. C o l e o p t e r a nigra, subnitida, ovoidiformia, convexa, summum fastigium paulo post medium attingentia, scapulis vix prominulis, limbo lato, antice angustiore, apicem versus jam latius

explanato, elevato, transversim rugoso et irregulariter subtilissime granulato, ante apicem profunde sinuatim exciso, dentem subacutum formante; superficie fere glabra, subnitida, limitibus primariis fortissimis, foveis profundis catenatim interruptis, tuberculata permagna et nitidiora, vel elongata vel elliptica vel fere rotunda, sat late distantia, sed hic illie costulis obsoletis conjuncta formantibus; limite primario quarto tuberula multo minora minusque nitida sed numerosa formante; limitibus secundariis fortibus, nitidioribus, foveas limites primarios interrumpentes undulatim sequentibus, apicem non attingentibus; limite secundario primo breviter pone basin suturam attingente, deinde longe ante medium evanescente; spatiis latis, granulis subtilissimis sed manifestis haud confertim et irregulariter dispersis, hic illie series breves formantibus institutis. Subtus niger, nitidus, episternis obsolete aciculatis, fere opacis, antice punctulatis, leviter purpurascens; processu sternali apice rotundato, ante apicem fortiter impresso, mesothoracis et metathoracis episternis punctatis, striis et poris abdominalibus regularibus. Pedes longi, femoribus medium segmenti ultimi abdominis superantibus, tibiis femoribus 1,1 longioribus, tarsis posticis tibiis 1,1 brevioribus, tarsis anticis in ♀ tibiarum longitudine.

Longitudo: 38, latitudo: 12,3 mm.

Patria: Chiae provicia Hunan.

Specimina examinata: 1 ♀ (i. c. mea).

Apotomopterus Hupeensis sp. n.

Totus niger, elongatus, gracilis, coleopteris convexioribus, subparallelis, fortiter sculpturatis, limitibus primariis foveolis setiferis interruptis, pedibus gracilibus, antennis longissimis.

Forma et statura *Ap. polemisti* G. H. (= cupreo G. H.) valde similis, sed totus niger, subnitidus, jam gracilior, coleopteris angustioribus, antennis longioribus. Caput sat nitidum, sulcis frontalibus fere usque ad medium oculorum pertinentibus, antice profundis, postice paullatim evanescentibus, laevibus, labro antice valde dilatato, profunde sinuato, in medio impressione triangulari profunda et partem anteriorem clypei occupante, clypeo fere laevi, fronte longitudinaliter irregulariterque subtilissime, vertice transversim et paulo fortius rugulosis, oculis valde prominentibus; mento dente acuto, lobulis lateralibus haud breviore, gula constricta, lineis gularibus haud perspicuis, mandibulis, palpis omnibus ut in *polemiste*, palpis labialibus bisetosis.

Antennae tenues, longissimae ulti-
tima m a m partem tertiam elytroum attingentes, fusco-pilosae. Prothorax subcordiformiter rotundato-dilatatus, 1,2 longitudine sua latior, marginibus lateralibus callosis, levissime explanatis et elevatis, in medio et postice foveolis setiferis setis perlongis fuscis institutis, antrorum arcuatim angustatis, retrorsum vix sinuatis, angulis anticis acutis, leviter declivibus, a capite sat distantibus,

margine anteriore minus calloso, sat fortiter sinuato, angulis posticis sat acutis, magis declivibus, paulum retrorsum porrectis, impressionibus ante hos profundis, impressione levi sed lata inter se conjunctis, margine postico minime arcuato, fere recto, minime calloso; disco subtiliter irregulariterque punctulato-ruguloso (postice paulo fortius), impressione triangulari pone marginem anticum valde perspicua, linea media sat profunda, integra. Coleoptera convexiora, elongata, suboviformia, latitudine 1,9 longiora, marginibus lateralibus fere parallelis, scapulis fere non evolutis, limbo angusto, paullulum explanato tenuiter calloso, leviter sursum reflexo, elytris apice fere conjunctim rotundatis, ante apicem non perspicue sinuatis, dorso fere plano, summum fastigium longe pone medium attingente, dein sensim declivi, superficie sat nitida, limitibus primariis sat fortibus, elevatis, hic illie foveolis inperspicuis, setis brevibus pallido-fuscis insituti irregulariter catenatim interruptis, tuberculata plerumque valde elongata (12—13) formantibus, limitibus secundariis costiformibus, latitudine primiorum, integris, 2, 3, 4 ante apicem convergentibus, hanc non attingentibus, limitibus tertiaris subtilioribus, plerumque minus perspicuis, solum ad certum luminis situm manifestis, his et spatius subtiliter sed valde distincte granulatis, limite secundario quarto antrorum valde attenuato, fere evanescente, externe (inter marginem et limitem secundarium quartum) 4 limitibus subtilibus crenulatis et granulatis, confertim positis et antice confluentibus, eorum secundo antice sat confertim, apicem versus minus confertim setis pallido-fuscis et sat longis instituto. Subtus niger, episternis glabris, opacis, processu sternali fortiter calloso, ad basin fovea rhomboidalii, retrorsum in sulcum longitudinalalem haud profundum transicute instituto, sterno nitidiore, extrorsum leviter transverso-rugoso, abdomine nigro-piceo, strigis et poris abdominalibus ordinariis bene evolutis. Pedes gracillimi, femoribus posticis segmentum abdominalis ultimum superantibus, tibiis femoribus longioribus, tarsis gracillimi, tibiarum longitudine, unguiculis omnium tarsorum piceis, tarsis anticis in ♂ valde dilatatis, subtus pulvillatis, marginibus aureo-fusco pilosis.

♂ Longitudo 27,3, latitudo 9,3 mm.

Specimina examinata: 1 ♂, i. c. mea.

Patria: Chiae provicia Hupe, Tan-tsche-tschchan, 900—1500 m. (Fortsetzung folgt.)

57. 87 *Endromis* : 15. 6

Doppelte Copula von *Endromis versicolora*.

Von Fr. Aichele, Böblingen.

In der Frankfurter entom. Zeitung Jahrgang XXV (1911) S. 42 ist von der doppelten Copula von *Endromis versicolora* die Rede, wobei in einer Nachschrift Prof. SEITZ auf die zoolog. Jahrbücher Abt. für Systematik Bd. 7 Seite 832 hinweist, die eine Erklärung für diese sonderbare Erscheinung bringen.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Societas entomologica](#)

Jahr/Year: 1924

Band/Volume: [39](#)

Autor(en)/Author(s): Hauser Gustav

Artikel/Article: [Neue Apotomopterns-Arten. 1-2](#)